

Mundo fantasmal y erótico

Joyce Mansour traza en 'Islas flotantes' un puzzle de imágenes, de sueños y de provocaciones sexuales

Narrativa

POR JOSÉ LUIS DE JUAN

■ Joyce Mansour pertenece a una desviación del *nouveau roman* hacia el surrealismo. Esta mujer mundana nacida de padres sefardís en Egipto, que fue educada en un colegio inglés y acabó escribiendo casi toda su obra en francés, resulta un tanto desconcertante. Una mezcla de violencia y poesía bañan sus relatos. Su primer marido murió de cáncer y esto la marcó de tal manera que recrea en *Islas flotantes* un mundo fantasmal y erótico en un hospital donde se supone que agoniza el padre de la narradora. Esta *nouvelle* apareció en un volumen que tituló *Histoires nocives* junto con *Jules Cesar*. Al principio del libro la narradora lee un libro titulado "El mundo desierto", parece buscar un nombre "olvidado". Luego la novela discurre por meandros erráticos buscando el sentido a través de frases que son como estiletes clavados en carne blanda.

No hay verdadero argumento en este relato. Más bien es un puzzle de imágenes, de sueños, de provocaciones, la mayoría sexuales, si bien se trata de una sexualidad primitiva, casi sádica en ocasiones. Hay momentos de orgía hospitalaria donde enfermos y enfermeros se enredan en una exploración patológica, ensimismada, de los órganos de sus cuerpos. Pero la provocación es solo un juego privado de la narradora. Una manera de indagar en la lengua y la memoria. En el episodio de la matrona, a la que lancean todos los que pasan por allí, escribe: "La matrona es el prototipo de las enfermeras: rebosa buena salud y tiene el sexo franco y abierto como una lata de sardinas, parece sacada de una página de Antiguo Testamento". Nada dura demasiado. La acción sólo es un corolario de la idea. De repente, la narradora se pone a recordar y reflexionar como si estuviera drogada con el suero de la verdad. Mansour falsifica sus rasgos autobiográficos

Joyce Mansour, autora de 'Islas flotantes'. PERIFÉRICA

Un lenguaje evocador, poético, da paso sin solución de continuidad a un argot de burdel, de una crueldad desnuda, inocente. Ternura de moribundos

cos para hacerlos más terribles o más auténticos. Es un diario de un apacible delirio, femeninamente viril. Las referencias a filósofos y poetas salpican un texto difícil, complejo, transparente como un trozo de hielo en un vaso de whisky.

En fin, las *Islas flotantes* resulta a la postre un libro especial y el lector que perseverare será recompensado por una sensibilidad fuera de lo común. Un lenguaje evocador, poético, da paso sin solución de continuidad, a un argot de burdel, de una crueldad desnuda, inocente. Cuerpos embalsamados, ternura de moribundos: "Lancé una nueva patada a los cojones del ahogado que, fiel como un caniche, tendía sus brazos alrededor de mi cuello". Y todo el rato suena la música fúnebre que acompaña la rabia ante la victoria del cáncer sobre la débil ilusión humana. Enfermedad que es solo la muerte, reinventada a cada instante. El padre desaparece, también el doctor Rosenberg. *Islas flotantes* fue la última narración de Joyce Mansour, publicada en 1973. A partir de ahí solo escribiría poesía como la del volumen *Trous noirs*, donde encontramos estos versos: "No se vive con los muertos/ que se deslizan por el tapiz rodante del olvido/ hacia unos negros pastos / ellos flotan y tiemblan en el viento de la tarde." Joyce Mansour murió en París en 1986. Al final de *Islas flotantes* el sepulturero dice: "Que sea de rosas tu despertar".

JOYCE MANSOUR
Islas flotantes

► Traducción de Antonio Ansón
PERIFÉRICA, 120 PÁGINAS, 16,50 €

Literatura i erotisme

'La flor de Hanako', Premi La Vall d'Albaida, de Xavier Mínguez, no decebrà a qui hi cerque una lectura amena i excitant, sense complexos

Narrativa

PER XIMO ESPINÓS

■ El premi de literatura eròtica La Vall d'Albaida s'ha consolidat, en els seus dèneu anys d'existència, com el principal referent, dins del seu gènere, de les lletres catalanes. De fet, és l'únic premi dins de l'àmbit català consagrat a la literatura eròtica. Té molt de sentit que aquest reducte de llibertat i atreviment sexual tinga lloc a terres valencianes, on existeix tota una tradició de tractament desimbolt de les coses de l'entrecuix des de les lletres medievals fins a l'actualitat. Això ens singularitza i distingeix de la circumspècció pròpia dels nostres veïns del nord. Si repassem la nòmina de guanyadors d'aquest premi, podem observar la presència de figures reconegudes dins del panorama narratiu, com ara Ximo G. Caturla -*Les quatre edats d'eros*- , Joan Olivares -*Dies de verema i Pell de pruna*- , Vicent Pallarès -*Evasions efímeres*- o Carles Cortés -*Sara, la dona sense atributs*- , així com d'altres que amb aquest premi comencen a fer-se un nom, com és el cas de la guanyadora de fa dos anys,

Mercè Climent -*El somni d'Aleixa*- o d'altres, com Sebastià Roig -*Mugrons de titani*- o Toni Ibáñez -*L'oracle Imminent*. Tot plegat configura un conjunt ben sucós on el lector interessat pot triar entre una diversa gamma de possibilitats, que van de l'erotisme més light al més explícit, i de les propostes més elaborades literàriament a d'altres més funcionals, que van directament per feina.

La novel·la de Xavier Mínguez, *La flor de Hanako*, guanyadora de l'any 2011, ocuparia un lloc equidistant entre aquestes dues opcions. Es tracta d'una obra escrita amb ofici, llegidora, on les diferents peces del relat encaixen sense estridències ni complicacions, i alhora, com correspon al subgènere on s'adscriu, on les escenes eròtiques, generosament servides i hàbilment resoltes, ocupen un lloc central en el desenvolupament de la trama. El protagonista de la història, Jordi Llopis, comercial alcoià d'una fàbrica tèxtil, ha de viatjar sovint al Japó a fer negocis. Allí coneix la bella i sensual Hanako, amb qui explorarà la part més salvatge de la seua sexualitat. De la seua mà durà a terme totes les seues fantasies, que el conduiran a una espiral de passions que posaran en qüestió la seua abans plàcida existència. Un dels temes que assolirà especial importància al llarg del llibre seran les pràctiques d'intercanvi de parella. El món swinger, que segons se'ns hi conta gaudeix d'una puixança insospitada, despertarà la curiositat i els fluids del

Xavier Mínguez, autor de 'La flor de Hanako'. BROMERA

XAVIER MÍNGUEZ
La flor de Hanako

► Premi La Vall d'Albaida
BROMERA, 216 PÀGINES, 19,95 €

protagonista, que no dubtarà a endinsar-s'hi decididament. La sexualitat exacerbada i desinhibida de l'amant japonesa contrastarà amb la més pudorosa i avorrida vida conjugal de Jordi Llopis. El conflicte està servit, i inevitablement plantejarà un conflicte moral al protagonista. No esperem, tampoc, grans indagacions psicològiques en aquest terreny, però sí una coherència i solidesa en la conformació dels personatges que fan la història i les situacions perfectament reconeixibles. Un element que fa *La flor de Hanako* un producte original és la seua ambientació japonesa. L'autor sap de què parla, perquè ha viscut un temps al Japó, i això redunda en una ambientació creïble, trufada de paraules i topònims així com de referències culturals habitualment interessants, tot i alguna caiguda en l'orientalisme d'estampeta. Siga com siga, *La flor de Hanako* no decebrà a qui hi cerque una lectura amena i excitant, sense complexos.